

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2005
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΘΕΜΑ 1ο

A.1 Σχολικό βιβλίο σελίδα 194 (Θεώρημα ενδιάμεσων τιμών)

A.2 Η ευθεία $y=\lambda x+\beta$ λέγεται ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης μιας συνάρτησης f στο $+\infty$ αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - (\lambda x + \beta)] = 0$

B. α. Λ β. Λ γ. Σ δ. Σ ε. Λ στ. Σ

ΘΕΜΑ 2ο

α. $|z_1| = 3 \Leftrightarrow |z_1|^2 = 9 \Leftrightarrow z_1 \cdot \bar{z}_1 = 9 \Leftrightarrow \bar{z}_1 = \frac{9}{z_1}$

β. Έστω $w = \frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_1}$. Τότε $\bar{w} = \overline{\left(\frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_1}\right)} = \frac{\bar{z}_1}{\bar{z}_2} + \frac{\bar{z}_2}{\bar{z}_1} = \frac{\frac{9}{z_2}}{\frac{9}{z_1}} + \frac{\frac{9}{z_1}}{\frac{9}{z_2}} = \frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_1} = w$

Ισχύει λοιπόν $w = \bar{w} \Leftrightarrow w - \bar{w} = 0 \Leftrightarrow 2 \cdot \text{Im}(w) \cdot i = 0 \Leftrightarrow \text{Im}(w) = 0$ και συνεπώς ο $w \in \mathbb{R}$.

γ. $|z_1 + z_2 + z_3| = \left| \frac{9}{z_1} + \frac{9}{z_2} + \frac{9}{z_3} \right| = 9 \left| \frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2} + \frac{1}{z_3} \right| = 9 \left| \frac{\bar{z}_2 \cdot \bar{z}_3 + \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_3 + \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2}{z_1 \cdot z_2 \cdot z_3} \right| =$
 $= 9 \frac{|z_2 \cdot z_3 + z_1 \cdot z_3 + z_1 \cdot z_2|}{|z_1| \cdot |z_2| \cdot |z_3|} = 9 \frac{|z_2 \cdot z_3 + z_1 \cdot z_3 + z_1 \cdot z_2|}{3 \cdot 3 \cdot 3} = \frac{1}{3} |z_1 \cdot z_2 + z_2 \cdot z_3 + z_3 \cdot z_1|$

ΘΕΜΑ 3ο

α. $f'(x) = \lambda \cdot e^{\lambda x} > 0$, αφού $\lambda > 0$ οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

β. Έστω $M(x_0, f(x_0))$ το σημείο επαφής της C_f και της εφαπτομένης. Τότε η εξίσωση της εφαπτομένης είναι: $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \Leftrightarrow y - e^{\lambda x_0} = \lambda \cdot e^{\lambda x_0} (x - x_0)$ (1) και αφού διέρχεται από το $O(0,0)$ έχουμε: $-e^{\lambda x_0} = \lambda \cdot e^{\lambda x_0} (-x_0) \Leftrightarrow -e^{\lambda x_0} = -\lambda \cdot e^{\lambda x_0} \cdot x_0 \Leftrightarrow x_0 = \frac{1}{\lambda}$ (2)

Τελικά η εξίσωση της εφαπτομένης είναι: (1),(2) $\Leftrightarrow y - e = \lambda \cdot e \left(x - \frac{1}{\lambda} \right) \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow y - e = \lambda e x - e \Leftrightarrow y = \lambda e x$ και το σημείο επαφής $M(x_0, e^{\lambda x_0}) = M\left(\frac{1}{\lambda}, e\right)$

γ. Το ζητούμενο εμβαδό είναι: $E(\lambda) = \int_0^1 |f(x) - \lambda e^x| dx$

Είναι όμως $f''(x) = \lambda^2 \cdot e^{\lambda x} > 0$ δηλαδή η f είναι κυρτή στο \mathbb{R} οπότε η C_f βρίσκεται πάνω από την εφαπτομένη. Ισχύει λοιπόν $f(x) \geq \lambda e^x \Leftrightarrow f(x) - \lambda e^x \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

$$\begin{aligned} \text{Άρα: } E(\lambda) &= \int_0^1 |f(x) - \lambda e^x| dx = \int_0^1 (f(x) - \lambda e^x) dx = \int_0^1 (e^{\lambda x} - \lambda e^x) dx = \left[\frac{e^{\lambda x}}{\lambda} - \lambda e^x \right]_0^1 = \\ &= \frac{e^{\lambda}}{\lambda} - \lambda e^{\frac{1}{2}} - \frac{e^0}{\lambda} = \frac{e}{\lambda} - \lambda e^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{\lambda} = \frac{e}{\lambda} - \lambda e^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{\lambda} = \frac{e}{\lambda} - \frac{e}{2\lambda} - \frac{1}{\lambda} = \frac{2e - e - 2}{2\lambda} = \frac{e - 2}{2\lambda} \end{aligned}$$

δ. Είναι: $\frac{\lambda^2 \cdot E(\lambda)}{2 + \eta\mu\lambda} = \frac{\lambda^2 \frac{e-2}{2\lambda}}{2 + \eta\mu\lambda} = \frac{\lambda \frac{e-2}{2}}{2 + \eta\mu\lambda} = \frac{e-2}{2} \cdot \frac{\lambda}{2 + \eta\mu\lambda}$

Γνωρίζουμε ότι: $-1 \leq \eta\mu\lambda \leq 1 \Leftrightarrow 1 \leq 2 + \eta\mu\lambda \leq 3 \Leftrightarrow \frac{1}{3} \leq \frac{1}{2 + \eta\mu\lambda} \leq 1 \stackrel{\lambda > 0}{\Leftrightarrow} \frac{\lambda}{3} \leq \frac{\lambda}{2 + \eta\mu\lambda} \leq \lambda$

Ισχύει: $\lim_{\lambda \rightarrow +\infty} \frac{\lambda}{3} = +\infty$ και $\lim_{\lambda \rightarrow +\infty} \lambda = +\infty$, οπότε από το κριτήριο παρεμβολής και

$\lim_{\lambda \rightarrow +\infty} \frac{\lambda}{2 + \eta\mu\lambda} = +\infty$. Επίσης είναι $\frac{e-2}{2} > 0$, οπότε τελικά $\lim_{\lambda \rightarrow +\infty} \left(\frac{e-2}{2} \cdot \frac{\lambda}{2 + \eta\mu\lambda} \right) = +\infty$

ΘΕΜΑ 4ο

α. Είναι: $2 \cdot f'(x) = e^{x-f(x)} \Leftrightarrow 2 \cdot f'(x) = \frac{e^x}{e^{f(x)}} \Leftrightarrow e^{f(x)} \cdot f'(x) = \frac{e^x}{2} \Leftrightarrow (e^{f(x)})' = \left(\frac{e^x}{2} \right)' \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow e^{f(x)} = \frac{e^x}{2} + c$. Για $x=0$: $e^{f(0)} = \frac{e^0}{2} + c \Leftrightarrow e^0 = \frac{e^0}{2} + c \Leftrightarrow 1 = \frac{1}{2} + c \Leftrightarrow c = \frac{1}{2}$.

Τελικά $e^{f(x)} = \frac{e^x}{2} + \frac{1}{2} \Leftrightarrow e^{f(x)} = \frac{e^x + 1}{2} \Leftrightarrow \ln e^{f(x)} = \ln \left(\frac{1 + e^x}{2} \right) \Leftrightarrow f(x) = \ln \left(\frac{1 + e^x}{2} \right)$

β. Για το $\int_0^x f(x-t) dt$ θέτουμε $u = x-t$, οπότε $du = -dt \Leftrightarrow dt = -du$. Για $t=0 \Rightarrow u=x$ και

για $t=x \Rightarrow u=0$, οπότε: $\int_0^x f(x-t) dt = -\int_x^0 f(u) du = \int_0^x f(u) du$

Η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} και $0 \in \mathbb{R}$ επομένως η $\int_0^x f(u) du$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} .

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(x-t) dt}{\eta\mu x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(u) du}{\eta\mu x} \stackrel{\left(\frac{0}{0} \right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\int_0^x f(u) du \right)'}{(\eta\mu x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\sigma\upsilon\nu x} = \frac{f(0)}{\sigma\upsilon\nu 0} = 0$$

γ. Έστω $\alpha \in \mathbb{R}$. Για την $h(x)$ έχουμε:

$$h(x) = \int_{-x}^x t^{2005} \cdot f(t) dt = \int_{-x}^{\alpha} t^{2005} \cdot f(t) dt + \int_{\alpha}^x t^{2005} \cdot f(t) dt = -\int_{\alpha}^{-x} t^{2005} \cdot f(t) dt + \int_{\alpha}^x t^{2005} \cdot f(t) dt$$

Η $w(t) = t^{2005} \cdot f(t)$ είναι συνεχής στο \mathbb{R} άρα οι $\int_{\alpha}^{-x} t^{2005} \cdot f(t) dt$ και $\int_{\alpha}^x t^{2005} \cdot f(t) dt$ είναι παραγωγίσιμες στο \mathbb{R} οπότε:

$$h'(x) = -(-x)^{2005} \cdot f(-x) \cdot (-x)' + x^{2005} \cdot f(x) = -x^{2005} \ln\left(\frac{1+e^{-x}}{2}\right) + x^{2005} \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right) =$$

$$= x^{2005} \left[\ln\left(\frac{2}{1+e^{-x}}\right) + \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right) \right] = x^{2005} \left[\ln\left(\frac{2}{1+\frac{1}{e^x}}\right) + \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right) \right] =$$

$$= x^{2005} \left[\ln\left(\frac{2e^x}{e^x+1}\right) + \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right) \right] = x^{2005} \ln\left(\frac{2e^x}{e^x+1} \cdot \frac{1+e^x}{2}\right) = x^{2005} \ln e^x = x^{2006}$$

$$\text{Για την } g(x) \text{ έχουμε: } g'(x) = \left(\frac{x^{2007}}{2007}\right)' = \frac{2007 \cdot x^{2006}}{2007} = x^{2006}$$

Άρα $h'(x) = g'(x)$, οπότε $h(x) = g(x) + c$. Για $x=0$ έχουμε: $h(0) = g(0) + c \Leftrightarrow c = 0$

Και τελικά $h(x) = g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

δ. Από το (γ) ερώτημα έχουμε: $\int_{-x}^x t^{2005} \cdot f(t) dt = \frac{1}{2008} \Leftrightarrow \frac{x^{2007}}{2007} = \frac{1}{2008} \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow 2008 \cdot x^{2007} = 2007 \Leftrightarrow 2008 \cdot x^{2007} - 2007 = 0$$

Έστω η συνάρτηση $\varphi(x) = 2008 \cdot x^{2007} - 2007$, $x \in [0, 1]$.

- Η $\varphi(x)$ είναι συνεχής στο $[0, 1]$ και
- $\left. \begin{array}{l} \varphi(0) = -2007 \\ \varphi(1) = 2008 - 2007 = 1 \end{array} \right\} \varphi(0) \cdot \varphi(1) < 0$

Άρα από το θεώρημα Bolzano η εξίσωση $\varphi(x)=0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(0, 1)$.

Όμως $\varphi'(x) = 2008 \cdot 2007 \cdot x^{2006} > 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$ συνεπώς η $\varphi(x)$ είναι γν. αύξουσα

Άρα τελικά η εξίσωση $\varphi(x)=0$ έχει ακριβώς μία λύση στο $(0, 1)$.

Επιμέλεια απαντήσεων
Ευάγγελος Σακαρικός
Μαθηματικός